

nimic de prisos, nici o digresivă pe marginea esenței eroilor, concentrație maximă, semnificație maximă — ce se poate pretinde mai mult unei piese într-un act?” (D. Solomon — vol. cit.).

„Exercițiile dramaturgice ale lui G. Călinescu, acele piese într-un act sau «pentru păpuși» pe care ni le-a relevat volumul de «Teatru» sînt de o nobilă candoare aparentă, rezultată din rafinarea unei lucidități cumplite. Altfel, ai putea să treci pe lângă ele, sau pe deasupra lor, cu zîmbetul amuzat al copilului care se miră de copilăriile oamenilor mari.

Majoritatea lor au fost jucate de autorul însuși și de colaboratorii săi de la Institutul pe care-l conducea, într-o regie personală, în serile dinaintea Crăciunului, și în prezența unui public restrîns, locurile de protocol re-

venind academicienilor Tudor Vianu și Al. Rosetti, prieteni statornici și olimpici ai atît de capriciosului lor coleg. Mulți au văzut în ele, și în reprezentarea lor «de curte», o dovadă a juvenilității spirituale splendide care însoțea totdeauna gesturile cărturarului renascentist. (...)

(...) pînă la urmă, toate aceste piese sînt niște fabule cu o morală foarte transparentă. Aluziile dramaturgului își găsesc adresa cu repeziune și, de fiecare dată, produc revelația unor implicații foarte grave și deloc atemporale” (Dinu Săraru — vol. cit.).

„Pieseale călinesciene sînt spectacole intelectuale și este evident că parcurgerea lor cere un spor de intelectualitate.” (Ion Bălu — vol. cit.).

„Rampa”, acum 50 de ani februarie 1935

La „Eforie”, sediul de iarnă al „Cărăbușului”, obște actoricească, și nu numai ea, ovaționează pe Tănase pentru 30 de ani de teatru. În stal, Nicolae Titulescu. I. M. Sadoveanu aduce cuvîntul oficialității: „Într-un gen indeobște considerat ca minor... ai reușit să impui marea dumitale personalitate de actor”. Sărbătoritul răspunde tuturor într-o coplesitoare simplitate înțeleaptă: „Toată viața am trăit ca un om modest, din munca mea, cinstit...” ● În librării, prima exegeză temeinică asupra operei lui Ion Barbu. O semnează Tudor Vianu. Astăzi (1985) scrierea este clasică. ● Pirandello i-a promis Mariei Ventura că va asista la premieră de la Național

cu piesa sa **Ca înainte, mai bine ca înainte**. „Vinc Pirandello la București?” întreabă, curioasă, gazeta. Să mai avem răbdare. ● Iancu Brezeanu pornește într-un lung turneu (triumfal!) cu marile lui creații, Ion Nebunul și Cetățeanul turmentat. Insuși Caragiale îl distribuise în aceste roluri, jucate de marele actor pînă în pragul mării treceri... ● Premieră la Național clujean. În regia lui Ștefan Braborescu, Ion Tilvan creează rojul titular al dramei **Avram Iancu** de Lucian Blaga. În curînd, eroul ardelean va fi intrupat și de G. Calboveanu. ● Moare Ion Peretz, universitar, jurist cu renume, fost director al Teatrului Național din București. Piesele sale, jucate prin 1919, **Mila Iacșici** și **Bimbașa Sava**, au fost cîntecul de lebedă al melodramei istorice la noi. ● „Ce-ați mai citit în ultimul timp?” vrea să știe „Rampa” de la Maria Filotti. Pe „măsuța” societății Naționalului, cărți de E. Lovinescu, Mircea Eliade, H. Y. Stahl. ● „Anul 1935 va fi al cinematografului în culori?” Ingrijorarea de la

Hollywood trece, gazetărește, în coloanele prefiutului cotidian. Filmul color va fi „un pericol pentru vedete”, căci „decolorările părului vor deveni vizibile pe ecranul colorat”. Sînt liniștite doar vedetele masculine... fără păr! ● Louis Verneuil a scris, de-a lungul vremii, opt piese pentru Elvira Popescu. Actrița a strălucit în toate, cu accentul ei „oriental” inimitabil. ● O profesiune de credință a lui N. Iorga: „Întreaga mea acțiune e dominată de iubirea a tot ce este frumos și de dezgust pentru uriciunea pe care o reprezintă ignoranța și lipsa de moralitate” ● Ion (încă nu Jean!) Georgescu este regizor de film... la Paris. Fostul actor în trupa lui Puiu Iancovescu și viitorul autor al olășicei pelicule **O noapte furtunoasă** se va întoarce în patrie cineast deplin. ● „Se dă ca pozitivă știrea” că la editura Alcalay apare „primul roman de Tudor Arghezi”. Lansarea cărții genialului condei din „Mărțișor”, de... „Mărțișor”!

I. N.